

Medvirkning gjennom dialogkonferanser

Anna M. Kittelsaa

NTNU Samfunnsforskning

Prosjektet Andres hjem

- Hovedformål: undersøke og utvikle det faglige arbeidet overfor personer under 67 år som trenger omfattende tjenester i eget hjem
- Samarbeidsprosjekt NTNU Samfunnsforskning, NTNU og Nord Universitet
- 15 boliger/bofellesskap i seks kommuner
- Praksisforskning; samarbeid mellom brukere/pårørende, ansatte, ledelse og forskere
- Dialogkonferanser som del av brukermedvirkning

Dialogkonferanser

- Dialogkonferanser som del av praksisforskning
- Middel til å vurdere og evaluere prosjektet underveis.
- Beskrevet som en møteplass for læring og som en demokratisk dialog
- Tema i dag: Beboeres og pårørendes deltakelse i dialogkonferanse, deres innspill og refleksjoner og hvordan brukererfaringene bringes inn og videreføres i prosjektet

Metoder i prosjektet

- Deltakende observasjoner, intervjuer, herunder fokusgruppeintervjuer, dokumentanalyse, dialogkonferanser.
- Deltakere: beboere, ansatte, ledere på tjenestenivå, ledere på overordnet nivå
- Deltakere i dialogkonferanse 2:
 - 30 ansatte i direkte tjenesteutøvelse
 - 12 ledere fra ulike kommunale nivå
 - 12 pårørende
 - 5 beboere

Organisering av dialogkonferansen

- Presentasjon og oppsummering i plenum
- Del 1: enhetlige grupper (beboere, ansatte, ledere)
Tema: utfordringer, dagens praksis, positive eksempler
- Del 2: grupper på tvers av deltakere (unntatt beboere)
Tema: framtidsverksted
- Prosjektmedlemmer som ordstyrere og referenter

Tema for dagen

- Hovedtema: aktivt voksenliv
- Undertema:
 - valg og utforming av bolig
 - beboersammensetting
 - organisering og ledelse
 - kompetanseutvikling
 - arbeid og fritid
 - selvbestemmelse

Frihet og selvbestemmelse

- Barrierer mot aktiv bruk av fritiden
bemanning, transport, økonomi
- Mangel på ordinært arbeid
- Forholdet til ansatte
- Turnus og rutiner

Omgangsformer

- Måten en tiltales og omtales på
- Ikke definert ut fra funksjonsnedsettelsen
- Bli snakket med og ikke til
- Viktig budskap: Hør med meg!
- Bestemme selv, prøve og feile, ikke mer bistand enn en trenger
- Ikke overdreven taushetsplikt

Forhold ved boligen og organisering av tjenestene

- Ønske om mer «normal» bolig
- Enkelte leiligheter har dårlig tilpasning (for rullestol)
- Positive til at leilighetene er deres egne og at de kan innrede som de vil
- Sterk beboerlojalitet og opplevelse av vennskap

Oppsummering

- De fem beboerne er ikke representative for alle som bor i bofelleskap
- Svak kritikk av boformen, og strukturelle forhold som lav bemanning og ansatterutiner
- Ingen kritikk av ansatte
- Tydelige på betydningen av å kunne styre sitt eget dagligliv; delta i sosiale sammenhenger og motta hjelp når og på en måte de ønsker

Våre erfaringer

- Dialogkonferanser kan gi beboere mulighet til å komme fram med egne perspektiver
- Innenfor rammen av en konferanse hvor flere grupper deltar, får alle del i samme erfaring og alles meninger bringes inn i felles oppsummering både muntlig og skriftlig
- Konkret har noen av beboernes bidrag blitt videreutviklet til et hefte rettet mot ansatte om hvordan beboere mener at det kan ytes gode tjenester

Prosjektets hjemmeside: <https://ny.samforsk.no/andreshjem>